Rubrika: CRNA GORA

Jevto Dedijer: “Kod Bitolja našao sam nekoliko sela Vlaha koje treba pretvoriti u Srbe. . . Velika Srbija biće...”

Aktuelno

27.06.2023-00:01

Piše: Miroslav Ćosović

U Sarajevu je 25. juna 1911. rođen **Stevan Dedijer** – fizičar, novinar, diplomata i utemeljivač nauke o poslovnoj špijunaži. U sastavu američke vojske učestvovao je u iskrcavanju savezničke vojske u Normandiji, juna 1944. godine. Više o njemu možete pročitati na sajtu DELFI knjižare.

JEVTO DEDIJER I NJEGOV DOPRINOS PROJEKTU – VELIKA SRBIJA

Otac Stevana Dedijera bio je **Jevto Dedijer**, docent geografije, autor knjiga “Bilećke rudine”, “Hercegovina i Hercegovci”, “Stara Srbija” itd. Rođen je 1880. godine. Umro je u Sarajevu, 1918. godine.

Stevan Dedijer je u decembru 2002. u beogradskoj Republici (broj 299, 16-31. decembar 2002), objavio otvoreno pismo predśedniku Vlade Zoranu Đinđiću pod naslovom "Velika Srbija i mali glupi akademici" i u njemu je pisao o projektu Velika Srbija, naveo je ulogu svog oca Jevta u tom projektu:

"Ovde cu ukratko opisati samo uticaj ideje Velike Srbije u svom licnom zivotu. Rodjen sam u Sarajevu od srpskog oca i majke juna 1911. U istom mesecu je u Beogradu sef vojne obavestajne sluzbe pukovnik Dimitrijevic "Apis" osnovao teroristicku organizaciju Ujedinjenje ili smrt bolje poznatu kao Crna ruka, sa ciljem da terorom rusi Austro-Hungarsku imperiju i "da pod dinastijom Karadjordjevica ujedini" – citiram ustav Crne ruke – "sve srpske pokrajine: 1. Bosnu i Hercegovinu, 2. Crnu Goru, 3. Staru Srbiju i Makedoniju, 4. Hrvatsku, Sloveniju i Srem, 5. Vojvodinu, 6. Morsku Obalu (Dalmaciju)". Oktobra 1911. bio sam izbeglica u narucju majke bezeci za Beograd jer je Austrija htela da hapsi moga oca, doktora Jevtu Dedijera, kao clana Crne ruke, za sta imam bezbroj dokaza. To se iz svih njegovih obilnih radova – umro je u 37. godini, 1918, i vidi. Godine 1913, posle Prvog balkanskog rata, on je napisao o Makedoniji knjigu Nova Srbija i u njoj rekao: "Imajuci Vardarsko-Moravsku dolinu, Srbija sada moze dominirati celim Balkanskim poluostrvom". U izdanju knjige Jevta Dedijera o Hercegovini, koju je priredio Vladimir Dedijer, objavljeno je njegovo pismo ministru unutarnjih poslova Srbije u izgnanstvu 1916, u kojem J. Dedijer kaze: "Kod Bitolja nasao sam nekoliko sela Vlaha koje treba pretvoriti u Srbe kulturnim postupkom". Godine 1915. Hrvat Stupilo je dosao u Nis, gde je bila vlada Nikole Pasica, izbegla iz okupiranog Beograda, da upozori Pasica da Italija namerava da okupira Dalmaciju. Na Pasicevo pitanje "Sta je Dalmacija?", Jevto Dedijer je napisao, 15. maja 1915, brosuru Dalmacija (videti sliku). Na zadnjoj strani brosure stoji: "Velika Srbija bice oko 250 000 km kvadratnih", to jest veca od Kraljevine Srba, Hrvata, Slovenaca uspostavljene na Versajskoj konferenciji."

Jevto Dedijer je bio samo još jedan od brojnih planera Velike Srbije i posrbljavanja nesrba.